

Aktivitets- och tidplan avseende god och nära vård inom ramen för Vårdsamverkan Skåne 2024–2025

Skånes [gemensamma målbild och handlingsplan avseende god och nära vård](#) ryms inom ramen för Avtal om ansvarsfördelning och utveckling avseende hälso- och sjukvården i Skåne, det så kallade hälso- och sjukvårdsavtalet, tillhörande samverkansstruktur. Denna aktivitets- och tidplan är en bilaga till Skånegemensam målbild och handlingsplan God och nära vård, och innehåller aktiviteter som alla passar in i något av stegen i följande utvecklingstrappa:

1. Genomförande av hälso- och sjukvårdsavtalet och lagstadgad samverkan för att uppnå en jämlik grundnivå i hela Skåne. Utvecklingen ska gå i takt, framför allt delregionalt och lokalt. Genomförandet innebär ingen förflyttning av gränssnitt.
2. Samverkanssatsningar som genomförts lokalt i Skåne kan gemensamt utvärderas för lärande, utveckling och spridning. Detta kan ske övergripande i Skåne eller i delregionala och/ eller lokala projekt och piloter inom ramen för Vårdsamverkan Skåne. Delregionerna har kommit olika långt och måste få driva utvecklingen framåt utifrån sina olika förutsättningar.
3. Helt nya satsningar i samverkan där samverkan går längre än tidigare avtalade gränssnitt. Denna typ av satsningar kräver en samsyn mellan huvudmännen och ska förankras i Vårdsamverkan Skåne. Vid behov ska politiska beslut fattas.

I den Skånegemensamma handlingsplanen finns sex (6) arbetsområden som är prioriterade samverkansområden och berör både fysiska och psykiska behov bland invånarna för att åstadkomma den gemensamma målbilden att "Möta personen där den är" (bild 1).

Bild 1: Prioriterade områden i den Skånegemensamma handlingsplanen avseende God och Nära Vård

Aktiviteterna inom respektive utvecklingsområde i denna aktivitets- och tidsplan avser i första hand den gemensamma skåneövergripande eller så kallade centrala nivån. Där det finns möjlighet att bryta ner aktiviteter på delregional nivå, anges det vid respektive aktivitet.

I varje delregion upprättas en delregional aktivitetsplan och etableras samverkansstrukturer för att utifrån sina delregionala förutsättningar bidra till den Skånegemensamma målbilden och de sex (6) prioriterade arbetsområdena i handlingsplanen.

Den Skånegemensamma aktivitets- och tidplanen följs upp och, vid behov, revideras årligen på såväl central som delregional nivå.

Aktivitet	Ansvar	Tidplan och Uppföljning	Delregional aktivitetsplan
Utveckla gemensamt ramverk för att följa upp Vårdsamverkan Skåne	Central tjänstemanna-beredning	Årlig återrapportering till Central Tjänstemanna-beredning	X

1. Personcentrerat arbets-och förhållningssätt

Personcentrering kan beskrivas som ett etiskt förhållningssätt som innebär att se personen som en medskapare, involvera och anpassa vården efter individens behov och förutsättningar. Målet är att skapa trygghet och tydlighet för personen och på detta sätt kan vården både bli mer jämlik och kostnadseffektiv.

a) Samordnad individuell plan, SIP

I den Skånegemensamma handlingsplanen benämns både SIP och patientkontrakt. Patientkontrakt, som sedan januari 2024 benämns *Dokumenterad överenskommelse*, är att genom en gemensam överenskommelse mellan patient och vårdgivare säkerställa delaktighet, samordning, tillgänglighet och samverkan, med patientens perspektiv som utgångspunkt. För patienter med vård och omsorg från mer än en huvudman ska lagstadgad SIP upprättas. En väl utförd SIP med angiven kontaktperson/samordningsansvarig samt tydlig information om vad patienten själv kan göra för att stärka sin hälsa och vad vården ska göra (av vem, när och hur), uppnås intentionerna med Dokumenterad överenskommelse.

Aktivitet	Ansvar	Tidplan och Uppföljning	Delregional aktivitetsplan
Uppföljning av gemensamma utbildningsinsatser för att öka SIP-kvaliteten inom ramen för arbetet med stöd av SIP-utbildning framtagna av Skånegemensam samverkansgrupp - vårdens övergångar.	Central tjänstemanna-beredning	Löpande utbildningsinsatser med målkriterier och målvärde som bestäms och följs upp delregionalt. Samlad uppföljning och redovisning i central tjänstemannaberedning årligen.	X
Testa och använda de framtagna variablerna för att upptäcka avvikelser i förhållande till regelverk för SVU	Skånegemensam samverkansgrupp - vårdens övergångar	Kvalitativ utvärdering av SVU återrapporteras årligen till Central tjänstemanna-beredning	X
De skånska uppföljningsmodulen för SVU- och SIP-processerna ska vara framtagna och i drift vid utgången av 2025.	Skånegemensam samverkansgrupp - vårdens övergångar	Återrapporteras årligen till Central tjänstemanna-beredning	
Utveckla samverkan genom en plan för implementering av NPÖ i samtliga berörda verksamheter.	Processledare i samverkan med Skånegemensam samverkansgrupp digitalisering - område hälsa.	Uppföljning central tjänstemannaberedning	X

b) Utveckling av teambaserad vårdform för de mest sjuka

En övergripande målsättning är att personer i Skånes samtliga kommuner med behov av en särskilt organiserad teambaserad vårdform ska ha tillgång till detta. För att såväl den enskilde, närstående som vårdpersonal ska känna trygghet behöver arbetssätt där man arbetar mer teambaserat utvecklas. Läkare från Region Skåne och sjuksköterska i den enskildes hemkommun utgör kärnan i det team som tillsammans ska svara för det gemensamma uppdraget att vårda de personer som kontinuerligt har behov av kommunal primärvård.

Aktivitet	Ansvar	Tidplan och Uppföljning	Delregional aktivitetsplan
Samlad bild av teambaserade arbetssätt och mobila vårdformer i Skåne	Central tjänstemanna-beredning	Delregionerna återskärnar sitt nuläge två gånger per år till Central tjänstemanna-beredning	X
Uppföljning och lärande inom ramen för Vårdsamverkan Skåne kring införandet av Mobila närsjukvårdsteam	Central tjänstemanna-beredning	Återskärning från och lärandedialoger med ansvariga för pilotprojekt i Landskrona, Kristianstad och Ystad i central tjänstemannaberedning samt för breddinförande i Skåne under 2024.	X

c) Etablera ett jämlikt läkaruppdrag på primärvårdsnivå för den kommunala hälso-och sjukvården

Personer med kommunal hälso- och sjukvård ska på ett likvärdigt sätt, oavsett vilken kommun de bor i, ha tillgång till läkare inom ramen för hälso- och sjukvårdsavtalet. Ramavtal om läkarmedverkan i den kommunala hälso- och sjukvården är en bilaga till gällande HS-avtal. Ett revideringsarbete av ramavtalet behöver göras så att läkarmedverkan blir ett uppdrag med en tydlig utformning och ett tydligt innehåll. Villkor och innehåll i uppdraget ska utgå från HS-avtalet gjorda erfarenheter samt de behov av ett jämlikt läkaruppdrag som idag råder.

Aktivitet	Ansvar	Tidplan och Uppföljning	Delregional aktivitetsplan
Jämlikt läkaruppdrag – förslag som grund för nytt ramavtal (huvudmannanivå) och lokalavtal (vårdgivarnivå)	Central Tjänstemannaberedning	Förslag behandlas våren 2024	
Möjliggöra gemensam uppföljning av fast läkarkontakt och fast vårdkontakt	Central Tjänstemannaberedning	Uppföljning central tjänstemannaberedning	

d) Utveckling av insatser för tidvis sviktande

Det är centralt att kunna erbjuda ett lättillgängligt och proaktivt stöd till personer som tillfälligt sviktar i sin hälsa utifrån det gemensamma ansvaret och åtagande i HS-avtalet. Detta stöd ska erbjudas i den teambaserade vårdformen. Hembesök ska ske utifrån behov med ambitionen att bland annat minska undvikbara inläggningar. Digitala hjälpmedel används för distansmonitorering, kommunikation och för att stärka individens egen förmåga att hantera sin sjukdom.

Aktivitet	Ansvar	Tidplan och Uppföljning	Delregional aktivitetsplan
Använda akutbladet för att följa upp, analysera och ta fram åtgärder för att minska undvikbara inläggningar	Skånegemensam samverkansgrupp - vårdens övergångar	Återrapporteras till Central Tjänstemannaberedning - årligen	X
Uppföljning och lärande inom ramen för Vårdsamverkan Skåne kring införandet av Mobila närsjukvårdsteam (samma som ovan)	Central tjänstemannaberedning	Återrapportering från och lärandedialoger med ansvariga för pilotprojekt i Landskrona, Kristianstad och Ystad i central tjänstemannaberedning samt för breddinförande i Skåne under 2024.	X
Aktiviteter relaterad till samsjuklighetsutredningen, t.ex: - Kunskapsseminarium och dialog kring utredningen och vad den innebär i Skåne på temadag CS/DS 19 april - Förbereda för resultat av samsjuklighetsutredningen	Central tjänstemannaberedning genom uppdrag till Skånegemensam samverkansgrupp Psykitari	Uppföljning central tjänstemannaberedning	

2. Förebyggande och hälsofrämjande insatser

a) Förebyggande och hälsofrämjande insatser

Samhället i stort, inte minst hälso- och sjukvården, har en viktig roll både i det hälsofrämjande och förebyggande arbetet. Att ställa om hälso- och sjukvården till ett mer effektivt, främjande, förebyggande och proaktivt arbetssätt är en av de åtgärder som kan ge ett mer ändamålsenligt och effektivt resursutnyttjande och därmed bidra till att hälso- och sjukvården kan möta den demografiska utmaningen. Det behövs ytterligare insatser för att främja hälsa och förebygga ohälsa. Det hälsofrämjande arbetet omfattar alla åldersgrupper, såväl när det gäller fysisk som psykisk hälsa.

Aktivitet	Ansvar	Tidplan och Uppföljning	Delregional aktivitetsplan
Kartlägga det förebyggande och främjande arbetet med fokus på psykisk, fysisk och social hälsa bland seniorer/äldre (bl.a. kring fall, munhälsa, undernäring, ofrivillig ensamhet). Utifrån kartläggningen hitta områden att gemensamt förstärka arbetet	Central tjänstemanna-beredning i samverkan med LPO äldres hälsa och/eller andra relevanta befintliga grupperingar	Återrapportering till Central tjänstemanna-beredning - två gånger per år	X
Inventering och start på kraftsamling/ nätverk kring Skånes arbete att motverka ofrivillig ensamhet i alla åldrar	Central tjänstemanna-beredning i samverkan med de delregionala	Återrapportering till Central tjänstemanna-beredning - två gånger per år	X
Ett hälsofrämjande och förebyggande perspektiv inkluderas alltid på alla nivåer och i alla frågor som hanteras i samverkansstrukturen för Vårdsamverkan Skåne	Central tjänstemanna-beredning (där utsedda representanter, 1 från kommun- och 1 från regionsida, har ett särskilt ansvar)	Årlig sammanställning/ rapport på vilka sätt perspektiv har inkluderats till Central tjänstemanna-beredning - årligen	X

b) Utveckling av arbetssätt och stöd för personer i riskgrupper

En primär målgrupp för det gemensamma utvecklingsarbetet är personer med hög risk att utveckla allvarigare funktionsnedsättningar och därmed också hamna i ett omfattande och långvarigt vårdbehov. I dag upptäcks dessa personer alltför sent då hälsan kan ha hunnit försämrats och vård- och omsorgsbehoven ökat väsentligt. En gemensam målsättning är att utveckla och implementera strategier för att tidigt kunna identifiera personer med hög risk att utveckla ett omfattande och långvarigt vårdbehov. Att tillsammans kunna tillhandahålla olika former av förebyggande åtgärder för egenansvar eller andra stödjande insatser, har hög prioritet. Ytterst är målet att bidra till ökad livskvalitet och minska det framtida vårdbehovet för denna grupp.

Aktivitet	Ansvar	Tidplan och Uppföljning	Delregional aktivitetsplan
Tillsätta en Skånegemensam samverkansgrupp förebyggande med uppdrag att ta fram strategier för - att tidigt identifiera personer med hög risk att utveckla ett omfattande och långvarigt vårdbehov, t.ex. sköra äldre, inom LSS, samsjuklighet	Central tjänstemanna-beredning i samverkan med LPO äldres hälsa, områdesnätverk äldre och/eller andra relevanta befintliga grupperingar	Återrapportering till central tjänstemanna-beredning - 2 gånger per år	

- att gemensamt utveckla proaktiva arbetssätt för att minska risken och förstärka det friska			
Ta fram verktygslåda för förebyggande och hälsofrämjande åtgärder såsom egenansvar eller andra stödjande insatser för att förebygga ohälsa samt bibehålla och/eller förstärka hälsan i riskgrupper	Skånegemensam samverkansgrupp förebyggande – se aktivitet ovan	Återrapportering till central tjänstemannaberedning 2 ggr per år	X

3. Kompetenssamverkan

För att möta framtidens utmaningar är det centralt att gemensamt säkerställa kompetensförsörjning och kompetensutveckling. I Skåne finns ett flertal arenor där man arbetar med kompetenssamverkan. Det finns även ett regionalt kompetensråd i Södra sjukvårdsregionen som i sin tur samverkar med den nationella nivån. Pågående arbete ska förstärkas och stödjas utifrån samverkan med lärosätena i Skåne och med Vård- och omsorgscollege.

Aktivitet	Ansvar	Tidplan och Uppföljning	Delregional aktivitetsplan
Etablera prioriterade stödfunktioner, framtagna efter inventering 2023, via befintliga samverkansgrupper, på gemensam primärvårdsnivå för att skapa förutsättningar för realisering av omställning till Nära vård.	Central tjänstemannaberedning till arbetsgrupp för stödfunktioner	Central tjänstemannaberedning -årligen	
Tillsätta en Skånegemensam samverkansgrupp kompetenssamverkan med uppdrag att ta fram en Skånegemensam strategi och årlig handlingsplan för kompetenssamverkan och kompetensförsörjning i primärvården	Central tjänstemannaberedning	Central tjänstemannaberedning	
Använda Vårdsamverkan Skåne som bas för gemensamma kunskapsstöd	Skånegemensam samverkansgrupp Kompetenssamverkan	Löpande i central tjänstemannaberedning	
Ett uppdrag tas fram för att utreda förutsättningarna att bilda en plattform (både digitalt och fysiskt) för kompetenssamverkan. I uppdraget ingår att värdera möjligheten att låta plattformen ersätta delar av nuvarande system för råd, stöd och fortbildning (som idag ingår i det befintliga ramavtalet läkarmedverkan) samt hur den kan kopplas samman med befintliga strukturer för kunskapsstyrning där sjukvårdsregionalt vårdkompetensråd ingår, och med RSS- strukturerna	Skånegemensam samverkansgrupp Kompetenssamverkan	Uppdrag framtaget augusti 2024 Första uppföljning i central tjänstemannaberedning mars 2025	
Förstärka pågående arbete och samverkan mellan lärosätena i Skåne, regionala kompetensrådet i södra sjukvårdsregionen samt Vård och omsorgscollege inom ramen för vårdsamverkan Skåne.	Skånegemensam samverkansgrupp Kompetenssamverkan	Löpande i central tjänstemannaberedning	X

4. Gemensamma digitala lösningar

Vård- och omsorg är informationsintensiva verksamheter där behovet av en välfungerande informationsförsörjning mellan individer och olika aktörer är helt avgörande. Med hjälp av sammanhållna och användarvänliga IT-stöd kan informationen presenteras och överföras på ett säkrare och effektivare sätt och säkerställa koordinerade insatser till den enskilde. Gemensamma strategiska beslut om e-hälsa och informationsförsörjning är därför en avgörande förutsättning för att intentionerna med detta utvecklingsåtagande ska kunna uppfyllas. Skånes Kommuner och Region Skåne har en gemensam vision inom ramen för Skånegemensam digitalisering område hälsa:

”En heltäckande och sömlös informationsöverföring, som omfattar personens totala resa genom systemet och mellan samtliga vård- och omsorgsgivare i Skåne”.

Centralt samverkansorgan har ställt sig bakom ”Strategi för Skånegemensam digitalisering område hälsa” som syftar till att förtydliga och utveckla ramverket för samverkan kring information och informationssystem. Strategin beskriver hur identifiering, finansiering, utveckling och förvaltning av gemensamma digitala tjänster ska ske.

Aktivitet	Ansvar	Tidplan och Uppföljning	Delregional aktivitetsplan
Säkerställa genomförande av de aktiviteterna inom de olika insats-områdena i handlings-planen för Skåne gemensam digitalisering kopplad till strategin	Skånegemensam samverkansgrupp digitalisering - område hälsa	Uppföljning central tjänstemannaberedning och central samverkan årligen i maj/juni samt november/december	X
Ta fram och uppdatera handlingsplan och budget för Skånegemensam digitalisering årligen.	Skånegemensam samverkansgrupp digitalisering - område hälsa	Fastställande i central tjänstemannaberedning och Centralt samverkansorgan inför kommande år senast september	

5. Barn och ungas hälsa

Barn och unga med ohälsa behöver ofta insatser från kommunal och/eller regional verksamhet och kompetens. Det finns behov av en helhet, där vi samverkar för att nå bästa möjliga resultat för dem vi är till för, med ett starkt fokus på att främja hälsa och förebygga ohälsa. Skolan är en central arena för att nå och arbeta med målgruppen. Detta tydliggörs i den statliga utredningen, SOU 2021:34 "Börja med barnen! En sammanhållen god och nära vård för barn och unga" Barnkonventionen är sedan 1 januari 2020 lag. Av konventionen framgår att barn exempelvis har rätt till skydd mot våld, rätt till utbildning och rätt till social trygghet. En central princip i konventionen är att det vid alla åtgärder som rör ett barn ska i första hand beaktas vad som bedöms vara barnets bästa.

I Skåne finns det ett antal pågående projekt som avser samverkan kring barn och ungas hälsa och det är av största vikt att dessa utvecklas vidare och förstärks.

Växa tryggt - föräldraskapsstöd i samverkan. Växa tryggt är ett utökat hembesöksprogram för förstföderskor. Förstföderskor erbjuds sex hembesök av barnhälsovårdssjuksköterska från barnhälsovården tillsammans med barnmorska från mödrahälsovården, tandsköterska/tandhygienist från tandvården och föräldrastödare från socialtjänsten.

Tidiga och samordnade insatser (TSI) barn och unga ska få insatser i ett tidigt skede av en ogynnsam utveckling. Insatserna ska vara organiserade som en väl fungerande helhet ur barnets eller den unges perspektiv och det är viktigt att barnet och den unge får vara delaktig. Barn och unga kan inte betraktas isolerat från föräldrarna/vårdnadshavarna, då insatser kan omfatta hela familjen. Det är därför viktigt att insatserna i förekommande fall fungerar som en helhet även ur föräldrarnas/vårdnadshavarnas perspektiv.

Vidare finns det behov av att tydliggöra vägar in för barn och ungdomar när det gäller psykisk ohälsa, där insatserna behöver koordineras och riktas efter behov.

Aktivitet	Ansvar	Tidplan och Uppföljning	Delregional aktivitetsplan
Stödja utveckling av etablering av fler familjecentraler	Central tjänstemannaberedning	Uppföljning i central tjänstemannaberedning och central samverkan -årligen	X
<i>Växa tryggt:</i> Inkludering av fler kommuner och verksamheter med stöd av den ersättningsmodell som är beslutad	Central tjänstemannaberedning	Uppföljning i central tjänstemannaberedning och central samverkan -årligen	X
<i>Tidiga samordnade insatser (TSI):</i> Inkludering av fler kommuner och regionala verksamheter. Fortsätta med kunskaps- och erfarenhetsutbyte mellan kommunerna och regionala verksamheter.	Central tjänstemannaberedning	Uppföljning i central tjänstemannaberedning och central samverkan -årligen	X
Kartlägga och förstärka gemensamma hälsofrämjande och förebyggande insatser med fokus på psykisk, fysisk och social hälsa bland barn och unga	Central tjänstemannaberedning genom uppdrag till Skånegemensam samverkansgrupp psykiatri i nära samarbete med processledarna och/eller andra relevanta befintliga grupperingar	Återrapportering till Central tjänstemannaberedning - två gånger per år	X

6. Rehabilitering

Rehabilitering är ett prioriterat utvecklingsområde inom hälso- och sjukvårdsavtalet och omfattar även habilitering och hjälpmedel. På uppdrag av Central tjänstemannaberedning har det genomförts en utredning kring rehabiliteringsuppdraget. Följande punkter lyfts fram i utredningsresultatet:

- Det finns otydliga definitioner av rehabiliteringsutbudet. Olika huvudmannansvar och verksamhetsinnehåll skapar problem för alla inblandade i rehabiliteringsprocessen.
- Nuvarande ansvarsfördelning utgår från organisatorisk tillhörighet snarare än patientens behov.
- Rehabiliteringsplaner saknas i många fall. Dessutom, om plan finns, så följs den sällan upp eller revideras i samverkan.
- Ur patientens hänseende är det ett problem att avgiftssystemen inte är samstämmiga. Detta kan påverka motivationen för rehabilitering.

Skånegemensam Samverkansgrupp Rehabilitering är etablerad sedan hösten 2020. Även samverkansgrupper för habilitering och hjälpmedel är etablerade. Gruppen ansvarar för att samordna och utveckla rehabilitering på regional nivå i Skåne. Syftet är att uppnå;

- ett sömlöst rehabiliteringsflöde mellan parterna med patienten i centrum
- en jämlik och effektiv rehabilitering av hög kvalitet
- tydliggjorda rehabiliteringsuppdrag och gemensamma vårdprogram

Aktivitet	Ansvar	Tidplan och Uppföljning	Delregional aktivitetsplan
Revidering av Överenskommelsen om habilitering i Skåne	Skånegemensam samverkansgrupp habilitering	Återrapporteras årligen till Central tjänstemannaberedning	
Prioritera och genomföra åtgärder baserade på översyn av rehabiliteringsprocessen i syfte att erbjuda en jämlik och kostnadseffektiv rehabilitering 230830-Sammanfattning-projekt-svarigheter-rehabflodet.pdf (skane.se)	Skånegemensam samverkansgrupp rehabilitering	Uppföljning i Central tjänstemannaberedning -två gånger per år	X